

A Magyar Környezeti Nevelési Egyesület hírlevele 2012. május

Gratulálunk !

Lehoczky-díj 2012

Az Országos Mezőgazdasági Könyvtár és Dokumentációs Központ adott helyet az idei Lehoczky-díj átadásának. A díjátadás időpontját a víz világnapjának időpontjához igazították, hiszen a felejthetetlen környezeti nevelő, Lehoczky János írta a Vizek fohásza című verset.

2012-ben
Czippán Katalin
vehette át a rangos díjat,
aki tanár, környezeti nevelő, szervezetfejlesztő.

Darvas Katalin
a Budai Nagy Antal Gimnázium tanára
Környezetvédelemért díj

Darvas Katalin több évtizedes kitartó, a környezetvédelmi nevelés területén végzett eredményes munkájának elismeréseként méltán kapja meg ismét a kerület Környezetvédelemért díját.

Közgyűlés

2012. április 28-án megtartottuk éves („rendes”) közgyűlésünket. Sajnos az időpont kiválasztása nem biztos, hogy a legszerencsésebb volt, mivel a hosszú, ünnepi hétvégére sokan – érthetően – családi programot terveztek, így a résztvevők létszáma hullámzott a nap folyamán (volt, aki délelőtt jött, volt, aki csak délután csatlakozott, de sokan reggeltől estig kitartottak). Ugyanakkor többekhez, többféle dologhoz kellett igazodnunk: meg kellett várnunk, hogy az új iroda „beinduljon”, a korrekt átadás-átvétel megtörténjen, a pénzügyeket az új könyvelővel átlássuk, az angliai Carbon Detectives projektzáróról hazaérjen Kelen Gábor, s közben volt a húsvéti szünet meg a rövidített hétvégék (szombati munkanappal), később pedig jön a ballagás, az érettségi...

A rövid köszöntést és a távolmaradók üdvözlétének átadását követően bemutatkozhattak megjelent új tagjaink, valamint Török Ágnes, irodai asszisztensünk, s önkénteseinkre is vethettünk egy örömteli, hálás pillantást. Kelen Gábornak mint a 2011-es év FB-elnökének megköszöntük a tavalyi évben nyújtott segítséget, majd bemutattuk mint az egyesület ügyvezetőjét, valamint a közgyűlés levezető elnökét.

A közgyűlés legfontosabb feladata a 2011. év közhasznúsági jelentéseinek, valamint a (megkezdett) 2012. év munkatervének bemutatása, kiegészítése és elfogadása volt. Az álmosító félhomályban, hirtelen jött nagy melegben kitartóan, néha elbóbiskolva követtük a Kelen Gábor által bemutatott számadatokat. Gábor rögtönzött pénzügyi képzést is tartott, hogy értsük, miben újult meg a pénzügyi beszámoló. A közhasznúsági tevékenységeket is számba vettük (igyekeztem!), s a sokféleség, a sok munka tükröződött. Az FB javaslatát, véleményét Könczey Réka (új FB-elnök) ismertette, majd elfogadtuk a közhasznúsági jelentést. (Ld. honlapunkon a végleges változatot, Bemutatkozunk – Éves beszámoló fül mögött.) A munka- és költségtervet (a cash flow-t és a hullámzó pénzügyi görbét) is bemutattuk, megvitattuk, elfogadtuk.

Fontos rész következett: időközi választást tartottunk Victor András levezetésével, hogy az SzMSz értelmében pótoljuk az ügyvezetői pozíció miatt lemondani „kényszerülő” Kelen Gábort, aki nélkül lecsökkent a felügyelő bizottsági tagok száma kettő főre. Két jelöltünk volt, akik vállalták a jelöltséget: Bakonyi Gábor (FB-tagság) és Huszár Zsuzsanna (FB-póttagság). A jelenlévők titkos szavazás útján mindkettőjüknek bizalmat szavaztak. Gratulálunk nekik!

A hosszúra nyúlt, fárasztó délelőtt kellemes, mosolygós záróakkordjaként átadtuk a Puli-díjakat azoknak, akik kiemelkedő munkát végeztek az elmúlt év(ek)ben az egyesületért. (A friss Puli-díjasok és a tavalyi év díjazottjainak méltatását ld. külön ebben a számban!)

A Fair Trade büfé és a „Terülj, terülj, asztalkám!” mellett jóízű beszélgetéseket folytattunk rég látott, kedves társainkkal, majd András ismét összeterelt bennünket furulyájával, hogy

meghallgassuk az egyesület tartalmi beszámolóját, az elnökségi beszámolót, valamint a Választmány, a helyi- és szakmai csoportok munkáját bemutató lelkes tájékoztatókat. A délutánt már Újszászi Györgyi fogta össze...

Victor András beharangozta a szeptemberi országos konferenciánkat, melynek már javában zajlanak az előkészületei, valamint beszélt a készülő Etikai kódexünkről, melynek kidolgozásába még be lehet kapcsolódni.

Sajnos nagyon megvárakoztattuk felkért előadóinkat, akik egyben új tagjaink is... Viszont a „csúszás által” beleláthattak kicsit az egyesületi hétköznapokba, így talán megérte türelmet tanúsítaniuk. Sárdy Julival (geológus tagunkkal) egy nagyszerű időutazáson vehettünk részt a Balaton-felvidéken, a tűzhányók földjén (fotókkal, kézbe vehető kövekkel, mesével), aztán Szász Évával (középiskolai könyvtáros tagunkkal) bepillantást nyerhettünk egy nagyszerű ember életébe, a polihisztor Xántus Jánoséba. Az időcsúszás miatt Újszászi Györgyi előadását elhalasztottuk legközelebbre.

A nap végére már csak egy tucatnyian maradtunk, de Czippán Kati olyan lelkesen vitt bele minket a játszásba, hogy a végén egy helyett kétféle játékot is kipróbáltunk. Ott álltunk behálózva, mosolygósan agyalva, papírt tépkedve, minden figyelmünket összeszedve... elvarázsolva.

Az esti mosogatás, pakolás így már nem is esett annyira nehezünkre. Sőt! Néhányan kiültünk a Feneketlen-tó partján lévő padokra „csak úgy”, beszélgetni...

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik az előkészítésben, a szervezésben, a lebonyolításban (pl. Németh Mari és Halácsy Ági a jegyzőkönyvírásban), a tartalmi munkában, az ételek-italok biztosításában stb. közreműködtek.

Saly Erika

Puli-díjat kaptak 2012-ben!

Benke Ildikó (fekete puli):

„Csobánkai” Cili régóta tagunk. Korábbi országos találkozóinkon néptáncosként segítette a jó hangulatú együttléteinket. 2011-ben a csobánkai Országos Szakmai Találkozó házigazdája volt. Iskolájában és lakóhelyén is igazi környezeti nevelő. Az Oszoly Egyesület vezetője. Tanítványaival ő is dolgozik az Otthon az erdőben projektünkben. Részt vett több belső továbbképzésünkön. Éles kritikájával is próbálja segíteni az egyesületi munkát.

A következő KÁM (Kárpát-medencei magyar környezet- és természetvédő szervezetek évi találkozója) előkészítése miatt – melyben együttműködő partnerek leszünk – vállalkozott a nyáradszentlászlói találkozón való képviselőre.

Wintsche-Mikesch Viktor (fekete puli):

Wincsit Darvas Kata tanítványaként ismertük meg, mint ZöldÖK-tagot/ill. annak vezetőjét. Már egyetemista, de megmaradt közöttünk! A Dörögdi Fesztiválon a Zöld Zugolyban aktívan segíti a programok szervezését, lebonyolítását, a Carbon Detectives projektben vállalt munkáját lelkesen végzi. Mindig mosolygós, kedves, segítőkész. A WWF-es tábor összefogója, mozgatója, kapcsolattartója. Több fiatal is bevont már egyesületünkbe, jelen van a hétköznapijainkban. A választmányi feladatait igyekszik lelkiismeretesen ellátni.

Németh Mária (szürke puli):

Mari nélkülözhetetlen segítség Dörögdon, már nemcsak a Zöld Zugoly rendezvényen, hanem a víz ünnepén, a szüreten is. „Tökéletes házigazda és maga a megtettesült nyugalom. Csöndes, biztos pont.” (Darvas Kata) Kiváló természetismereti játékokkal lepi meg mindig a gyerekeket. Következésként vonja be középiskolás tanítványait a természetvédelembe, akik már önállóan is tartanak foglalkozásokat az Állatkertben, legutóbb a Sérült Gyerekek világnapján. Egyesületünk képviselőjeként részt vett Esztergomban a természettudományos muzeológusoknak szervezett konferencián, életre keltette a Múzeumi csoportot, s vezeti azt. A WWF-es csapat egyik lelkes tagja.

Schróth Ágnes (fehér puli):

Ágira mindig lehet számítani! Jelen van a hétköznapijainkban is. Kapcsolatot tart, odafigyel ránk, időt szán az egyesületre, s mindig van kedves, határozott véleménye, javaslata. A tavalyi évben nagy feladatot vállalt egyesületünk képviselőjeként, az „ELTE – Fenntarthatósági szemlélet terjesztése az egyetemi polgárok között” című projektben (kerekasztal-beszélgetések szervezése, ökoörzék rendezése, rengeteg felvezető játék kidolgozása stb.) Megbízható, együttműködő társunk. A Carbon Detectives projekt egyik szakértője. A Választmány munkáját is segíti, s mint mentor, nem felejt biztatni, segíteni az egyesület elnökét, elnökségi tagjait sem. Mindenkire figyel, mindenki munkáját megbecsüli, számon tartja.

Vásárhelyi Judit (fehér puli):

Judit választmányi tagunk. Következésként mozgósított minket, hogy a szakmapolitika felé közvetítsünk, képviseljük a környezeti nevelést, ennek a folyamatnak a mentora volt. Sikeres szakmapolitikai javaslattételünk is az ő irányításával készült, mely a köznevelési törvény módosítását célozta, miszerint kerüljön bele a környezeti nevelés. A 2012-es konferenciánk előkészítéséhez, forrásteremtéséhez csendes segítséget nyújtott. Ő az egyik összefogója, mozgatója az NKNS 2010-es megújításának is. A következő KÁM előkészítése miatti találkozón – az MKNE társrendezői szerepéről – részt vett Nyáradszentlászlón. A „Magyarországi környezeti nevelés története” című tanulmány elkészítését is ő fogja össze. Több zöld civil szervezet képviselőjét is képes összehangolni a jó cél érdekében. A TÁMOP MB választott tagja (nem először). A Zöld OT-n is hangsúlyozza jelenlétével, véleményével a környezeti nevelés kulcsfontosságát, a környezeti nevelést mint a megelőzés eszközt.

Az idei díjazottak mellett szeretnénk köszönteni a tavalyi Puli-szobrocska büszke tulajdonosait is! A Körben való bemutatásukkal komoly elmaradásunknak teszünk eleget, ezer bocsánatot érte. (Bartha Cili)

Puli-díjazottak 2011-ben!

Victor András (örökös Puli-díj, tiszteletbeli örökös elnök cím)

András minden díjat kiérdemelt az elmúlt 20 év alatt, de mint elnök vagy elnökségi tag (mindig az volt!), sosem kaphatott szobrocskát. Leköszönő elnökként azt mondta egyszer mosolyogva, hogy ő ám minden Puli-díjért külön szeretne megdolgozni... Nos, ezt megtette a majdnem két évtizednyi idő alatt, így most végre minden Puli-díjat átadhattunk neki. Ám nem azért, mert befejezettnek tekintettük a „művét”, hiszen szeretnénk, ha továbbra is iránymutatónk lenne!

Fekete puli: András a KN egyik hazai „atyja”, aki az MKNE egyik alapítója. A nevelés-növelés, azon belül a KN filozófiájának kidolgozója. Lelkes küldetéstudattal vonzott maga köré többünket. Csendes, szelíd példamutatása sokunkra hatással volt. Az első 6 év az egyesület életében a lelkes önkéntességről szólt.

Szürke puli: A 2. hat évben a KN kicsírázott országszerte. Ebben Andrásnak is nagy érdeme van. Irányt mutatott mindannyiunknak. Az, hogy ismernek bennünket, keresik az egyesületet, köszönhető a sok-sok előadással, továbbképzéssel, táboroztatással színesített egyesületi életnek. A közös munkákban András mindig részt vett, hite, elkötelezettsége utat mutatott. Sok szép népdalt tanultunk tőle. Kapcsolatrendszerünk építésében nagy szerepe volt.

Fehér puli: A 3. hat évben egyesületünk folytatta, kiszélesítette sokszínű tevékenységét. NKNS, Iskolazöldítés, Nagyszülők környezeti nevelése, Mocorgó táborok, továbbképzések, kiadványok... András egész élete a nevelésről szól. Komplex látásmódja, szelíd tanítása nagy érték számunkra.

Örökös puli: A sok puli tükrözi a behozhatatlan „hátrányt”, hogy csak most adhatunk Andrásnak méltó díjat, így köszönve meg szeretettel, hálával a sok jót, a felejthetetlen előadásokat, terepgyakorlatokat, sétákat, gondolatformáló beszélgetéseket. Ezúton örökös tiszteletbeli elnökünként köszöntjük, s kérjük, hogy az átadott faragott pásztorbottal – jelképesen! – segítse a helyes úton való maradásunkat, legyen „JÓ PÁSZTORUNK”. (Egy teleírt napló hálás sorokkal, kedves emlékekkel, pillanatképekkel, s egy valódi, szépen faragott pásztorbot került András kezébe, s reméljük, a lelkét gyönyörködtetően énekeltünk neki: „A juhásznak jól van dolga...”)

Füzné Koszó Mária (fekete puli)

Köszönjük Füzikének az előző elnökségben végzett munkáját! Szegedről, a sok pedagógiai feladata mellett egyáltalán nem volt könnyű mindig képben lennie az egyesület vezetési kérdéseiben. De a Skype rejtelseit megismerve sikerült folyamatos kapcsolatot tartani vele az elnökségi üléseken is. Segítségével szerveződött meg a 17. Országos Szakmai Találkozó Pakson, és a Di Giovanni Rita által vezetett KEOP projekt fenntarthatóságra nevelés kampánya Szeged városában. Ez utóbbi rendezvényre Füzike több tanítványát is elcsábította, akik nagyon lelkesen vettek részt a feladatokban. Hatalmas

szakértelme és a pedagógia iránti elkötelezettsége minden személyes beszélgetésben és találkozáskor kitűnik, miközben nagyon szerényen és kitartóan viszi a hátán a szegedi tanárképzés minden gondját és örömét is.

Di Giovanni Rita (fekete puli)

Ritának köszönjük az előző elnökségi ciklus tagjaként nyújtott munkáját! Lelkes tagként jelentkezett e posztra, és a megválasztása után derült csak ki, micsoda nagy munkába is vágta a fejszéjét. Vegy-Tan csoportunk vezetőjeként nem látott még annyira bele az egyesület vezetési ügyeibe, melyekhez gyakorlatiasan és menedzser szemlélettel állt hozzá az első perctől fogva. A 2007-es Green Expo-n, a madarak és fák napján és a Föld napján való megjelenésünket is Rita koordinálta. Vezetője és megálmodója volt annak a KEOP projektnek, melynek során hiánypótló anyagot sikerült készítenünk a környezeti nevelésben dolgozó tanár kollégáknak, melyet a Debrecenben, Szegeden, Tokajban és Pécsen megszervezett műhelymunkák nagy sikere is igazolt. Ezeken a fenntarthatóságra nevelés kampányokon több mint 160 érdeklődő, zömében pedagógus és egyetemi hallgató, s több civil szervezet képviselője is részt vett. Rita részt vett az Európa Kft. felkérésére készülő fenntartható fejlődéssel és oktatásával foglalkozó kampánysorozat foglalkozásainak kidolgozásában is, majd a Kárpátia Kft. megbízásából Debrecen mellett, egy tanyán a fenntarthatósággal kapcsolatos foglalkozásokat vezetett magyar és lengyel gyerekeknek többedmagával. Fogyasztóvédelmi előadásait mindig nagy érdeklődéssel hallgattuk. Az elnökségi elvonulásokra felajánlott dömösi „kúriájuknál” jobb helyet elképzelni sem lehetett volna, ahol fejedelmi ellátásban volt mindig részünk. Rita most a Választmányban dolgozik, és mellette a benne rejlő rengeteg energiával oktatja tovább tanítványait.

Darvas Kata (szürke puli)

Kata vagy más néven Darwinéni az MKNE egyik leglelkesebb és legkitartóbb tagja, aki minden elnökségi ülésen rendszeresen részt vesz, összefogja és buzdítja a Választmányt, megszólítja az egyesület sorsáért felelősséget érző tagokat. Iskolájában elsőként hozta létre és azóta is vezeti a Zöld Diákönkormányzatot, többeknek példát mutatva. A szárnyai alatt felnövekvő diákok fokozatosan vonódnak be az MKNE életébe is, és válnak oszlopos tagokká a fiatalítás jegyében. Ők adják a bázisát annak a kis csapatnak is, mely a Dörögdi Fesztiválon immáron harmadik alkalommal lebonyolított egy tíznapos környezeti nevelési programot „Zöld Zugoly” néven, a helyi lakosságot is bevonva. Nemcsak a XI. kerületben végez kiemelkedő környezeti nevelést, a Carbon Detectives projektcsoporthoz tagjaként is elkötelezett munkát végez. Jelenleg a fő összekötőnk szponzorkeresésben az SCA-val kialakított kapcsolata révén is. Egyre jobban beletanul ebbe a műfajba, miután a számítógép sok csínját-bínját már megfejtette. Czippán Katitól megörökölt Support projektben is segédkezett, illetve a Connect pályázat lebonyolítás után további nemzetközi kapcsolatokban vont a és vonja be az egyesületet. Egyre épülő kapcsolathálója révén, nemzetközi szinten ő képviselte egyesületünket több eseményen is, rajta keresztül sokan megtalálják minket (Például a WWF-esek). Őszintén csodáljuk rengeteg energiáját és lelkesedését, mely Novák Péterrel és a „KultúrPart”-tal való közös munkáig is elvezetett. Mindemellett tanít, oktat, nevel és járja a világot, hogy beavathasson bennünket is a fenntartható fejlődésre nevelés újdonságaiba, globális irányzataiba.

Bagi Éva (szürke puli)

Éva erőt és egészségét sem kímélve volt az előző elnökségi ciklus megbízható, lelkiismeretes gazdasági vezetője, amíg bírta. Mindig lehetett tőle kérdezni, szíven viseli mindenkinek a sorsát! 2007-ben képviselte az MKNE-t az Environment and School Initiatives (ENSI) éves rendes közgyűlésén. Minden szakmai és közösségi program aktív résztvevője és segítője volt, reméljük, hamarosan megint visszatér közénk hasonló lendülettel. Precíz munkáját és mindig megoldásra, békére törekvő szavait köszönjük.

Labanc Györgyi (pótolta fekete Puli-díj)

Eredeti foglalkozását tekintve óvónő, s a Fővárosi Gyakorló Óvoda az ő vezetésével vált a környezetvédő óvodák mintájává. Számos kezdeményezése épült be a magyar környezeti nevelésbe, pl. a zöld óvoda fogalma, az erdei óvodázás stb. Már annak a konferenciának is (1991-ben) egyik meghatározó személyisége volt, amelyen egyáltalán az ötlet megszületett, hogy környezeti nevelési egyesületet kellene alapítani. Évekig az MKNE vezetőségnek is tagja volt. Élete az elmúlt két évtizedben a Természetes Életmód Alapítványhoz kapcsolódik, amelynek ő a vezetője, s az agostyáni „birodalomban” pedagógusok százait és gyerekek ezreit terelgeti a környezetkímélő életmód megtanulása felé. Ez a munkája, alapvetően ez tölti ki az életét. Vagyis reggeltől estig „környezeti neveli” a világot. Ennek alapján érthető, hogy az egyesületben nem tud vállalni időigényes feladatokat; ugyanakkor tudjuk, hogy mindenhol – pl. különböző bírálóbizottságokban is – képviseli az egyesületet, annak céljait, küldetését. Nagy mulasztást követtünk el, hogy eddig még nem adtunk neki Puli-díjat. Ezt a mulasztást szeretnénk most jóvátenni.

Bia (OT-ért köszönet, nem Puli-díj)

Biát aligha kell bemutatni az egyesület tagjainak. Lelkes és sikeres környezeti nevelő, aki a 90-es években csatlakozott a Körhöz, és 2005–2006-ban az egyesület elnöki posztját is betöltötte. Módszertani szakemberként a Pécsi Tudományegyetem több karán oktatott, trénerként és számos kiadvány szerzőjeként, szerkesztőjeként sok vérpezsdítő újítást hozott a környezeti nevelésbe. Sok fiatal az Ő lendülete vonzott a csapatba és tett aktív taggá. Munkája számos elismerésnek csúcsaként 2009-ben Lehoczky-díjban részesült. Bia örökös Puli-díjasunk lévén már nem kap újabb kutyust, de mint a remekbe szabott cserkúti OT házigazdájának szeretnénk egy kis emlékekkel kedveskedni neki a szíves vendéglátásért.

Beszámoló az Országgyűlés fenntartható fejlődés bizottsága által 2012. márc. 14-re összehívott tájékoztatásról-beszélgetésről, melyre a „zöld” civil szervezetek vezetőit, képviselőit hívta meg

Nagyjából félévente szerveznek ilyen találkozókat. Egyesületünk nevében most én vettem részt ezen a beszélgetésen.

- 1) Először a civilek és a zöld mozgalom általános helyzetéről volt szó, s elég elkeserítő kép rajzolódott ki. Egyre csökkennek a pályázási lehetőségek, sok szervezet már megszűnt (vagy megszűnőben van) anyagi nehézségek miatt. Ami pályázat mégis van, az többnyire akkora pénzbeli önrészt igényel, amelyet a civil szervezetek többsége nem tud vállalni.

A legszomorúbb az egészben az – fogalmazzák meg a jelen lévő szervezetek képviselői –, hogy a civil szervezetek háttérbe szorulása nem egyszerűen a rosszabbodó gazdasági helyzet következménye, hanem sajnos az is oka, hogy a kormány „a döntéshozás gyorsítása és hatékonyságának növelése” érdekében (tudatosan vagy tudat alatt) a civil szférát inkább akadályozó tényezőnek tekinti, mint partnernek.

Minthogy egy nappal voltunk a Zöld Szervezetek OT-ja előtt, mindenki kíváncsi volt arra, hogy vajon az OT-n hogyan jelentkezik ez a probléma.

- 2) A „zöld ügyek” között először a kiemelt beruházásokra vonatkozó törvényjavaslat került elő, amely – ha elfogadják – sajnos kiskaput nyit annak, hogy a „kiemelt”-té nyilvánítás lehetőséget ad a vízügyi és környezetvédelmi engedélyek megszerzése alóli kibújárásra (ami egyébként EU-szabályzókkal is ütközne).

A hulladéktörvény vitáját a sok bizonytalanság miatt elhalasztották, azonban a jelenlegi szövege „időzített bombát” tartalmaz egy olyan paragrafus formájában, amely szerint „ártalmatlanítási céllal” behozható lenne az országba veszélyes hulladék. Nagy baj, ha ez benne marad, mert akkor már csak „lepapírozás” kérdése lesz a jövőben, hogy az „ügyesek” veszélyes hulladékot importálhassanak jó pénzért.

Nem megnyugtató a szelektív hulladékkezelés helyzete sem; az eddigi rendszert ugyanis jogszabályi szinten lebontották, de a potenciális új vállalkozók számára szóló pályázatot még nem írták ki. Ebből kiszámítható, hogy leghamarabb ősszel indulhatnak az új cégek. És mi lesz addig a szelektíve gyűjtött hulladékkal? Megy az erdő szélére?

A Parlament melletti (Kossuth tér északi oldali) fairtás ügye különösen érzékeny pont volt. A kérdés egyik oldala az, hogy a fákat elképesztő sebességgel kivágták, pedig az erre vonatkozó engedélyek még jóindulattal szólva is hiányosak és szabálytalanul születtek. A másik, környezeti nevelési szempontból érdekes oldala az, hogy vajon miért nem „robbantak” a zöldek erre a felháborító parlamenti (vagy kormányzati) akcióra. Mert volt ugyan fórum és nyilatkozat, de erőteljes tiltakozás nem volt. Talán azért – fogalmazódott meg helyben –, mert apátiába kezd süllyedni a mozgalom; az agresszív hatalommal szembeni reménytelen küzdelem és kiszolgáltatottság apátiájába. Vagy így van, vagy sem, de elgondolkoznunk róla érdemes.

Idetartozik az is, hogy – a jelenlévők információi szerint (ideértve jómagamat is) – a „zöldek” OT-ján idén nincs KN szekció. Hogy lehet ez? Talán úgy, hogy a fentebb leírt lét-bizonytalanság miatt a civil szervezeteknek a túlélés köti le a figyelmét, s kevésbé van érkezésük „holmi nevelgetéssel” foglalkozni. De talán nem is így, hanem egyszerűen szervezési ügyetlenség miatt.

- 3) Problematikus a vasúti közlekedés (MÁV) nyesegetése is. Lehet, hogy nagyobb a kára, mint a haszna ennek a szárnyvonal-megszüntetésnek, mert a bezárt vonalakat is „életben kell tartani” valamennyire, tehát így nem sokat lehet megspórolni. Az is kérdés, hogy miféle közgazdasági tényezők okozzák, hogy a kevés energiát fogyasztó vasút helyett miért jobb az energetikailag sokkal pazarlóbb közúti közlekedésre áttérni. (A jelen lévő szakemberek szerint az alapvető ok az, hogy a közúti közlekedés állami támogatása a sokszorosa a vasúténak.)

Victor András

Élménybeszámoló a Zöld Szervezetek Országos Találkozójáról 2012. március 16–18.

Idén Kiskunhalason 2012. március 15–18. között volt a Zöld Szervezetek Országos Találkozója, ahol a pulisokat jómagam képviseltem. (Ezúton is köszönöm a megtisztelő bizalmat.)

A hosszú hétvégés programsorozat csütörtökön terepgyakorlatokkal kezdődött, amiken én nem vettem részt, de másoktól hallottam, illetve a Talpalatnyi zöld c. Duna Televízió műsorában is hallható és látható volt, hogy szép, különleges helyekre vitték el az érdeklődőket a szervezők (hóvirágos területek), s közben szó esett a homokhátság környezeti problémáiról.

Pénteken a megnyitó utáni plenáris ülésen alternatív válságkezeléssel kapcsolatos gondolatokat osztottak meg velünk. Volt szó zöld háztartásról – zöld államháztartásról, a környezetvédelem és a gazdasági szektor kapcsolatáról. Fontos tény, hogy gazdasági élénkítés nem következhet be akkor, ha a környezettudatosságnak, környezetvédelemnek, a fenntarthatóságnak a jövőben nem lesz helye: zöld beszerzések, energiatakarékos beruházások, szigorított hulladékgazdálkodás, hosszú távon mind-mind erősítik a gazdaságot. Érdekes gondolat volt az is, miszerint a nemzeti vagyon nagy részét a társadalom eszmei tőkéje teszi ki, vagyis az oktatásba, az egészségügybe, kultúrába kell befektetni a szebb jövő érdekében. Erre nagyon jó példa a finn társadalom mintája, nekünk is ezen az úton kellene elindulni!

A civil törvény változásainak hatására az OT SzMSz-ét is módosítani kell, amit már teamekben előkészítettek. Délután a teamek változtatási módosításait ismertük meg, amit aztán másnap, szombaton ebéd után lépésről lépésre elfogadtunk, melyről a mozgalmi listán mindenki részletes tájékoztatást fog kapni. Két fontos módosítás történt: az Egyeztető Fórum helyett a továbbiakban Koordinációs Tanács fogja az OT-k közti feladatokat, teendőket ellátni, valamint két levelezőlistát fognak létrehozni – a tájékoztató listán csak programokat, témákat lehet közreadni (tájékoztatni), nem lehet ezekre itt reagálni; a másikon, a vitafórumon lehet vitatémákat indítani, a véleményeket kicserélni egymás között.

Szombat délelőtt nagyon sok és érdekes szekció közül tudtunk válogatni. Jómagam a tudatos fogyasztás szekciót választottam, ahol a téma település szintű megvalósításának problémáiról, lehetőségeiről volt szó. A fenntartható fogyasztás rendszerszemléletéről, hogy nagy felelőssége van mindenkinek egyénileg is a társadalmi felelősségvállalás mellett. Az előadók egy tanulmányban a vállalatok CSR tevékenységeit mérték fel, s eredményeik alapján kevesen vannak tisztában saját cégük, szervezetük társadalmi felelősségvállalásának jelentőségével, s még kevesebben folytatnak ilyen jellegű tevékenységet. Jó volt hallani, s maga a gondolat is környezettudatos, hogy ne csak a közbeszerzések legyenek ZÖLDEK, hanem bármilyen beszerzés, akár intézményben, szervezetben, akár magánszemélyeknél valósul is meg. A zöld beszerzések előnyeiről, hosszú távú hatásairól esett még szó, valamint bemutatták azt a képzést, ami felkészít egy ilyen zöld beszerzés lebonyolítására. A másik szekcióban a várható különböző pályázati lehetőségeket mutatták be, amelyekre civil szervezetek, alapítványok, egyesületek... pályázhatnak majd a jövőben.

A szombat délutáni plenáris ülés ékköve volt az életképes gazdálkodási formák bemutatkozása. A Magyar Élőfalu Hálózat nevében egy állásfoglalást mutattak be, mely felhívja a figyelmet arra, hogy jelen gazdasági körülményeink mellett is van kiút, mégpedig a Hálózat életmód és életvezetési modelleket tud adni követhető példákon elénk, hisz a legjobb befektetés az életmódváltás! Bemutatkozott a somogyvámosi Krisna-völgy, a Duna-Tisza közti Falugondnok Egyesület, és a visnyeszéplaki ökofalu. Nagyon ökosak-okosak, építenek a helyire, biogazdálkodnak, önfenntartóan élnek, együttműködnek egymással, mindenben az egyszerűség a kulcsszó.

Vacsora után lehetett a delegált jelöltekre szavazni, majd Bencsik Jánossal kötetlen beszélgetés közben lehetett az energiatakarékosságról, gondokról-megoldásokról, a XXI. század kihívásairól beszélgetni. Jó volt őt ismét meghallgatni.

Vasárnap volt a delegálti helyek eredményhirdetése és a különböző szekciók állásfoglalásának elfogadása, majd annak tudatában, hogy – ugyan még azt nem tudjuk, melyik szervezet lesz a 2013-as OT szervezője, de –, 2014-ben Győr ad helyet a programnak, zárult a többnapos rendezvény.

Még pénteken este volt egy filmvetítés (Élelmiszeripar Rt.), melyet ajánlok mindenki figyelmébe: megrázó, elgondolkodtató egy alkotás, melyet a neten meg lehet találni és teljes egészében megnézhető. Nézzétek végig! Kíváncsi vagyok a véleményetekre.

Zöldülő üdvözlettel:

Klein Ibolya, Kecskemét
(ibi680905@freemail.hu)

A víz világnapja

2012. március 24-én a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságának szervezésében részt vettünk (Koós Diána, Grúz Adrienn) a víz világnapja rendezvényen. A helyszín a pilisszentiváni Látogatóközpont udvara és a Jági-tó volt.

A csoportok 10 órától érkeztek a környékbeli és budapesti iskolákból. Minket vízkémiai vizsgálatok végzésével és bemutatásával bíztak meg. A vizsgálatokhoz az eszközöket a DINPI Környezeti Nevelési és Ökoturisztikai Osztályától kaptuk. AQUANEL kémiai mérőtáskával végeztük a terepi gyorsteszteket. Forrásvíz, esővíz, kútvíz és csapvíz nitrát-, nitrit-, ammónium-, foszfáttartalmát, pH-ját és vízkeménységét néztük meg. Egyszerre 10–15 gyerekkel tudtunk mérni, ők választották ki, hogy melyik vizet vizsgáljuk meg. Mindegyikük kapott saját jegyzőkönyvet, ceruzát és külön élvezték, hogy a mérések minden lépését más-más csinálta, így minden gyerek aktívan részt tudott venni a munkában. Izgatottan figyeltek, amikor az egyes szennyezőanyagokról beszéltünk, és örömmel játszották a „kémikus” szerepét. Az egyszerű jegyzőkönyvet együtt töltöttük ki, és magukkal vitték a Jági-tóhoz, ahol a tó vizét is megvizsgálták. Jutalmul óriás buborékot fújhattak.

Ezúttal is köszönjük a felkérést, lehetőséget a DINPI-nek, nagyon jól éreztük magunkat, remek volt a szervezés, mi is hasznos tapasztalatokkal gazdagodtunk.

Grúz Adrienn

Poszterverseny

2012. április 25-én volt Budafokon a Dunáról szóló poszterverseny eredményhirdetése. A versenyt a Budai Nagy **Antal Gimnázium** szervezte, **Darvas Katalin tanárnővel az élen**. A beérkezett munkákból kiállítás is nyílt a budafoki könyvtárban.

A Föld napja

Ebben az évben április 22-én (a hivatalos Föld napján) került megrendezésre a Föld napja rendezvény a Duna-Ipoly Nemzeti Park szervezésében a Pál-völgyi-barlang kőfejtőjében. Kunné Margit, Laskovics Kati és én (Grúz Adrienn) képviseltük a Magyar Környezeti Nevelési Egyesületet. Én először 2011-ben vettem részt ezen a rendezvényen, most voltam másodjára. Az időjárás ismét kedvezett nekünk, mert ugyan kissé fújt a szél, de sütött a nap és nem volt hideg sem. A programok most is 10 órától kezdődtek, de több állomás volt és többen is jöttek ki. Leginkább családokkal találkozhattunk, akik kisiskolás gyerekekkel jöttek el. Négyféle játékkal készültünk a játszani vágyóknak: a tapizsákkal, magfelismeréssel, Föld napja totóval és a legkisebbeknek tapidobozzal. Én délután 3 óráig tudtam maradni, de addig folyamatosan jöttek hozzánk játszani, több olyan család is volt, ahol a szülők a totót töltötték, miközben a gyerekek a tapizsákok tartalmát próbálták meg kitalálni. A feladatokért pontok jártak, és ha 10 állomáson teljesítették a feladatokat, ajándékot kaptak. Zöld és civil szervezetek és árusok is képviseltették magukat. Voltak még egyéb programok, mint állatbemutató, kézműves foglalkozás, Gryllus Vilmos-koncert. A programok 17 óráig tartottak. Idén minden résztvevő kapott egy matricát, amit viselnie kellett egész nap, ez is hozzájárult, hogy össze tudják számolni, hányan vettek részt a rendezvényen, de a gyerekek is nagyon élvezték, hogy ilyen „megkülönböztető jelzést” kell viselniük.

Öröm volt látni, hogy egyre többen jönnek el az ilyen rendezvényekre, és hogy a szülők is kipróbálják a játékokat. Remélem, jövő évben is részt vehetek a rendezvényen, és még több érdeklődő fog eljönni.

Grúz Adrienn

Takarítás a Duna-parton

A Föld napja alkalmából a Budai Nagy Antal Gimnázium és több más iskola diákjai - Darvas Katalin tanárnő vezetésével a Budafok belvárosi Duna-partot tisztították meg a szeméttől.

A csapat

A baranyai csoport tavaszi hírei

Március 31-én rendeztük meg a már hagyományos húsvétváró, családi kézműves napunkat. Nagy örömünkre sok környezeti nevelő társunk és érdeklődő család látogatott el a rendezvényre, mely kellemes hangulatban telt.

Idén április 21-én rendezte meg a Duna-Dráva Nemzeti Park a Föld napját „Zöld szemlélet a mindennapokban” címmel, általános iskolás csoportok és családok részére. A program középpontjában a környezettudatos életmód népszerűsítése állt a „zöldköznapok” jegyében. A rendezvény házigazdái a Nemzeti Park Igazgatóság és a pécsi, valamint Pécs környéki szolgáltatók, civil szervezetek és biotermelők voltak.

Ebben az évben immár ötödször kerül megrendezésre május 12–13-án Lengyel-Annafürdőn a dél-dunántúli régió erdészeti erdei iskoláinak nyílt napja, ahová idén első alkalommal a környezeti neveléssel foglalkozó pedagógusokon kívül az ökoturizmus iránt érdeklődő magánszemélyeket és családokat is sok szeretettel várják a házigazdák. A résztvevők az egyes bemutatóhelyeken gyönyörű erdei környezetben ismerhetik meg a dél-dunántúli régió erdészeti erdei iskoláit, tanösvényeit, a mindennapos oktatásra épülő, minősített erdőpedagógiai, környezetvédelmi és szabadidős program kínálatokat és a nyári

táborozási lehetőségeket. Az erdei iskolák bemutatkozása mellett a résztvevők elé tárul a Tolnai-hegyhát erdeinek és vizeinek növény-, valamint állatvilága, erdő- és vadgazdálkodása és kultúrtörténeti értékei. Mindezek mellett a főszervező Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt. a Szentkúti kunyhó – Ökoház látogatásával külön lehetőséget biztosít a „zöld” technológiák és a hagyományos életformák megismerésére is.

A programokra a jelentkezési lapokat beérkezés-visszaigazolás szerint fogadják el a szervezők. Iskolánként max. két fő térítésmentesen vehet részt a rendezvényen!

A részletes program és jelentkezési lap az alábbi helyről tölthető le:

http://www.gyulajzrt.hu/kornyzetnevelési_es_okoturisztikai_kiallitas

További információ: Szegedi Viktória erdeiiskola-vezető,

Tel: 30/9470-898, annafurdo@gyulajzrt.hu

A pécsi Természettudományi Múzeum közép- és általános iskolások számára ajánlja következő foglalkozásait:

1. „Az expedíciótól a kiállításig” – Preparálás, gipszöntés, „köpetelemzés” – ismerkedés állatokkal, a múzeumi munkával, a gyűjteményekkel.

2. „Mi fán terem a boszorkányfű, a majomkosbor, a kutyaherélő sás és a vénasszonybúzlentyű?” – ismerkedés az iskolához legközelebbi természeti terület legérdekesebb növényeivel képekben és élőben, a természetben, rövid túra keretében, szagolva, ízelve, csodálva.

A legapróbbak szokásos MANÓMÚZEUMA május 19-én lesz. Brekekex, bújj a víz alá, ha mersz! címmel.

Sok szeretettel várják a jelentkezőket!

Bővebb információ:

<http://termtud.jpm.hu/?menuID=77&cikkID=1001>,

<http://termtud.jpm.hu/?menuID=77&cikkID=863>

A programokra előzetes bejelentkezés szükséges!

A baranyai csoport tagjait minden rendezvényről külön is értesítettük. Nagy örömünkre többükkel találkoztunk az eddigi programokon, bízunk benne, hogy ez a május 12-i hétvégén is így lesz.

Sleitner Adrienn

Projektjeink

A Szén-dioxid Nyomozók projekt utolsó beszámolója

Lezárult a hároméves projekt. Még van egy-két elvarrnivaló szál, jelentések, elszámolások, de a projektzáró rendezvény, ami egyben az idei verseny díjátadója is volt, április 27-én lezajlott.

Nehéz, de egyben tanulságos 3 év volt ez. A kezdetekről nincs tisztem írni, akkor még nem voltam csapattag, de azt tudom, hogy nagyon fáradtságos munkával indult a projekt Kelen

Gábor irányításával. Darvas Kata és Bartha Cili voltak a kezdőcsapat tagjai. Az évek folyamán, ahogy a feladatok megkívánták, épült ki az egyre nagyobb munkacsoport. A részfeladatokat ellátók (akik alvállalkozóként vállaltak szerepet) mellett kibővült a csapat is: Pencz Levente átmeneti ideig projektvezetőként, Wintsche-Mikesch Viktor, Gergely Nóra, ebben az évben Laskovics Kata és Tóth György is csapattagként dolgozott. Én előbb, mint a képzésekért felelős csapattag, majd 2010. júniusától mint projektvezető vettem részt a mindennapokban.

Gábor a tényleges projektvezetőséget egyéb irányú elfoglaltságai miatt volt kénytelen leadni 2009 végén, de továbbra is szerepe volt a projekt életében. Előbb külső szemlélőként, ha kellett segítőként volt jelen, majd Levente távozása után velem osztotta meg a projektvezetői feladatokat.

Darvas Kata főként a tanári segédanyagok fordításában, az ún. Tanácsadó Testület munkájának szervezésében, a 2010–11-es támogatóinkkal (SCA, Novák Péter) és a tanárokkal való kapcsolattartásban, képzések megtartásában, illetve a versennyel kapcsolatos feladatokban vett részt.

Cili a karbonkalkulátor kidolgozásában, a weblap karbantartásában dolgozott sokat, de ő is részt vett képzéseken, tájékoztatta a tanárokat konferencián a projektről, és tartotta a regisztrált tanárokkal a kapcsolatot.

Wincsi Cili helyét vette át. Általában a honlappal kapcsolatos feladatokat kapta, de iskolalátogatásokon interjúztatta is a tanárokat és diákokat, hírleveleket küldött ki, és az utóbbi képzéseken ő mutatta be a honlapot.

Nóra és Laskovics Kata adminisztratív feladatokat vállalt, Tóth Gyuri pedig a tanárokkal való kapcsolatfelvételben segített az utolsó időben, illetve az idei díjkiosztó szervezésében és lebonyolításában működött közre.

Nem tudok név szerint mindenkit felsorolni, akiknek közük volt a projekthez, de Schróth Ágnes, Fridrich Ágnes, Molnár Lászlóné, Kata tagjaink közülük is nagyobb szerepet vállaltak, elsősorban a képzésekkel kapcsolatos feladatokban vettek részt.

Nem szabad elfelejtkezni Szekeres Tamásról (Szeki), Jakócs Laciról és Török Ágiról, akik az irodai háttérrel biztosították. Koós Dia és Grúz Adri egy rövid időszakban a pedagógusok bevonásában segítettek.

A képzések kapcsán kapcsolatba kerültünk a BOCS Alapítvánnyal, az E-misszió Egyesülettel, az Ökológiai Intézettel, a Tápió-Vidék Közalapítvánnyal, illetve az Energiaklubbal és az Ökotárssal mint civil szervezetekkel. A Tanácsadó Testület (akik véleményükkel, tanácsaikkal egyengették az utunkat) tagjai: a NEFMI (Simonyi István), az OFI (Varga Attila), az Országgyűlés (Németh Zoltán), a Trefort Gimnázium (Schróth Ágnes) és az Energiaklub (Lohász Cecília), valamint a Budai Nagy Antal Gimnázium jelenlegi és volt ZÖLDÖK-ösei köréből kerültek ki (Hortobágyi Juli, Jánvári Bálint).

A nemzetközi értékelést Suhajda Virág (Rogers Alapítvány) készítette. A marosvásárhelyi

Focus ECO szervezetet mint „nem partner” ország képviselőjét vontuk be a projektbe. Elnézést kérek azoktól, akiket nem említettem név szerint, de a fentiekből jól látható, hogy számos egyesületi tag, több jelentős társszervezet vagy oktatással foglalkozó állami szervezet tartozik a kapcsolati hálóba. Nélkülük nem valósulhatott volna meg a Széndioxid Nyomozók projekt. Köszönet munkájukért. Köszönet azon tagjainknak is, akik részt vettek a projektben, dolgoztak a tanári segédanyagokkal, nyomozó csapatot szerveztek vagy éppenséggel akciót is szerveztek iskolájukban.

A projekt során rengeteget tanultunk egymástól, a helyzetekből, önmagunkról. Konfliktusaink is voltak szép számmal, ezeket remélhetőleg sikerrel oldottuk fel. A projekttel kapcsolatos további információk:

<http://mkne.hu/projektek.php?projekt=12>
<http://www.carbondetectives.hu>

A csapat tagjai közül Gábor, Kata, Cili, Wincsi és Gyuri néhány mondatban összefoglalták, mit jelentett számukra a projektben dolgozni. Következzenek ők.

Kelen Gábor

A Carbon Detectives projekt nagyobb falatnak bizonyult, mint gondoltam. Ennek persze sok oka volt. Az angol nyelv komoly nehézség volt a magyar csapat számára; a nemzetközi együttműködésnek voltak problémái; a szakmai alapok sem voltak elég biztosak (lábnyom-kalkulátor); a gazdasági válság, a kormányváltás és az ezzel járó változások hatása az iskolákra, tanárookra – hogy a legfontosabbakat említsem.

Pedig eleve nem volt könnyű a projekt. Előre tudtuk, hogy a projekt vállalásai irreálisan magasak.

De bevállaltuk, és büszkén mondhatjuk, hogy megcsináltuk. Bevállaltuk anno azért, mert úgy éreztük, hogy hosszú távú stabilitást és pénzügyi biztonságot jelent egy bizonytalan időszakban, mert tartalmilag jó és illik hozzánk, mert tanulunk belőle. Ezek az elvárások teljesültek.

Miket tanultunk?

- Saját hozzáállásunk a nagy projektekhez, a „módszertanunk” egyértelműen csiszolódott, fejlődött.
- További tapasztalatokat szereztünk nemzetközi együttműködésben megvalósított projektek terén.
- Elkezdtük élesben a forrásteremtést (részleges sikerrel), sok tapasztalattal.
- Megláttuk (bizonyítottuk), hogy szakmailag, felkészültség, képességek szempontjából semmivel nem maradunk a nemzetközi színvonal alatt (esetenként akár fölötte is vagyunk).
- Fejlődtünk abban, ahogy a változásokat és konfliktusokat kezelni tudjuk.

Összességében nincs kétségem, hogy érdemes volt csinálnunk, hogy szükségünk volt rá, hogy nyertünk rajta. Jöhet a következő?

Darvas Kata

A Carbon számomra nagy kaland volt, sok szempontból. Élveztem a nemzetközi csapatban munkálkodást, az együttműködést a meglehetősen különböző kulturális háttérű csapattagokkal. Nem kis kihívás volt, de nagyon hasznos, és megvilágította a sokszínű európaiságunkat. Szívet melengető, határokon túli emberi kapcsolatok születtek!

Különösen izgalmas volt a „kreatív” szakasz, ami alatt összeállt a projekt. (Büszke vagyok a közös logónkra, ami az én fejemből pattant ki: Make Your School CO2OL! azaz: Legyen CO2OL az iskolád!)

Szuper volt Civel együtt dolgozni, skype-olni az éjszakákba és tanárszemmel segíteni a munkát, iskolákat látogatni Wincsivel, létrehozni a Tanácsadói Testületet, szponzort találni, és a hab a tortán az igazán nekem való feladat, a díjátadók szervezése, találkozás a tancsikkal és kisdíjakokkal.

Problémák? Voltak, de megoldottuk, legyűrtük!

Az sem vette el a kedvem, hogy folyamatosan szembesültem informatikai tudásom igen hiányos voltával. Legalább van hova fejlődöm!

Bartha Cili

Életem első nagy projektje, amiből rengeteget tanultam. Két nemzetközi megbeszélésre is elkísérve Gábort belekóstolhattam a tervezés és tárgyalás apró fortélyaiba, ráadásul angolul. Sokat fejlődött az angol szakmai szókinccsem és az önbizalmam is, főleg hogy mindenben támogatva és biztatva voltam. Nagy köszönet érte utólag is! Nagy energiákkal vetettük bele magunkat itthon a munkába, megjárva jó pár „holtvágányt” (pl. kalkulátor szorzószámai), és közben alakulgatott a munkamegosztás is, kinek mi az erőssége, mit vállal szívesen... stb.

Aztán jöttek az emberi tényezők: kevesen voltunk, Gáborra túl nagy feladat hárult, az alkalmas projektvezetőt kerestük, a honlap borzasztó nehézkesen készült, a nemzetközi projektirányítás nem volt a helyzet magaslatán és ebből adódóan a partnerek is lazábban tették a dolgukat.

Tanulság volt nekem még: milyen tényezők és milyen gyorsan tudnak demotiválólag hatni egy egyébként lelkes kis csapatra. Végül úgy érzem, sikerült nagyon sok értékes dolgot kihozni a projektből, ami Nekünk köszönhető. Sajnálom, hogy közben teljesen felemésztette az energiánkat. Én borzasztóan kiégtem, és ezért is léptem ki a folytatásból. A kollégákkal való telefonos beszélgetések, az adatbázis és a folytatás hitette el velem, fontos, értékes és használható dolgot „tettünk le az asztalra”. Amit soha nem fogok elfelejteni, az az erdélyi első utunk és az ottani képzés hangulata. Katával és Wincsivel hihetetlen hatékony csapatot alkottunk. Erzsikiék ágyas pálinkáját meg azóta is emlegetem☺.

Wintsche-Mikesch Viktor

Nekem a projekt rengeteg tapasztalatot adott, amiért hálás lehetek. Egy 20 év körüli fiatal nem feltétlen vehet részt egy ilyen volumenű akcióban. Tanácsadó testületi tagként kezdtem és utána lettem csak csapattag, ami sokszor nehézséget jelentett, mert bizonyos

futó folyamatokról nem tudtam/nem láttam át. Tetszett viszont az, hogy az egyesület képes ilyen, több határon átnyúló feladatok ellátásában részt venni. Részt venni? Aktív részesévé válni!

Az igazán örömteli esemény mindig a helyszíni munka volt (site visit-ek), amikor a résztvevőkkel találkozhattam, diákokkal és tanárokkal egyaránt. A tervezésünk, irodai munkánk eredményét ilyenkor láthattuk, illetve a zárórendezvényeken is megbizonyosodhattunk a projekt gyakorlati hasznairól: diákoknak, tanároknak átadott átfogó elméleti és gyakorlati tudásról, illetve élményteli tanulási folyamatról.

Tóth Gyuri

Én csak az utolsó fázisban csatlakoztam be a munkába, de szomorú tudomásul venni így is, hogy véget ért ez a hároméves program. Amit a projekttel kapcsolatos pozitív élményeimből kiemelni tudok, az a legszebb emlékeim közé is tartozik egyben. Mikor elmentem Orosházára site visit-re, és megláttam azt a sok csillogó gyermekszemet, akik éltek-haltak a sok környezetvédelmi témájú feladatért, akkor láttam igazán, hogy megérte a projektcsapat minden erőfeszítése. Ezért érdemes volt dolgozni! Ezek a gyerekek hatalmas lelkesedéssel számoltak be nekem eddigi munkáikról. Remélem a verseny vége nem lesz az ő munkájuk vége is! Amit negatívumként fel tudok hozni, az a sok „telemarketing”, amit igénybe kellett venni a tanárok mozgósítása érdekében. Azt hiszem, mindez a kellemetlenség elenyésző az elért eredményekhez képest! Köszönöm, hogy részt vehettem a munkában!

Mi is köszönjük mindazoknak, akik bármi kevéssel is, de hozzájárultak a sikerhez. Jöhet a következő!

Halácsy Ágnes

Díjátadó!

A Szén-dioxid Nyomozók idei versenyének a díjátadóját ugyanott tartottuk, mint tavaly. A cím nem, csak az intézmény neve változott. Az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalában Fülöp Sándor, aki továbbra is a jövő nemzedékek érdekeit képviseli helyettes biztосként, fogadta a gyerekeket.

Tíz iskolából négy-négy tanulót tudtunk meghívni egy kísérő tanárral. Az ország minden tájáról érkeztek, és sokan jó messziről.

A tiszavasváriaknak például már 3 óra után nem sokkal el kellett indulniuk, hogy a 11 órakor

Kezdődő rendezvényre időben odaérjenek.

Négy alsó tagozatos és hat felső tagozatos iskolát hívtunk meg, ők küldtek be értékelhető versenyanyagokat. **A kis nyomozók 5-5 percben mutatták be az éves munkájukat.**

*Kölcsey Ferenc Általános Iskola csapata,
Törökszentmiklós*

Három iskola tavaly is részt vett a versenyben. A tanári felkészítő tréningeknek, a személyes kapcsolattartásnak és természetesen a lelkes pedagógusoknak köszönhetően **ezek alatt az 5 percek alatt csodálatos dolgokat láttunk!**

Javasolom, hogy a honlapunkon nézzétek majd meg!

A tavalyihoz hasonlóan az esemény most is játékos, interaktív formában zajlott. A büfét saját készítésű szendvicsekkel oldottuk meg, és a diákjaim Tóth Gyuri vezényletével megszervezték, hogy a sok ajándékot minden csapat szállíthatóan átvehesse (sok mindent kaptak ugyanis!). Az iskolák Gazdálkodj felelősen társasjátékot, oklevelet, a diákok Széndioxid Nyomozók feliratú pólót, kis földgömbablabdát (stresszlabda), SCA-s apróságokat, emléklapokat, a tanárok könyvtalványt és Környezetvédelmi Lexikont vihetek haza.

Árpád fejedelem Általános Iskola csapata, Ibrány

Az első helyezett felső tagozatos, ibrányi csapat az Árpád Fejedelem Általános Iskolából Sallainé Gabi tanárnővel egy háromnapos erdei iskola programban vehet részt Királyréten, májusban.

Az első helyezett alsó tagozatos törökszentmiklósi nyomozók a Kölcsey Ferenc Általános Iskolából Szávó Viktória tanárnővel a csillebérci kalandparkban töltenek majd egy napot.

Szerettük volna, hogy a sok-sok munkáért, amit a gyerekek és a kollégák végeztek,

méltó elismerést, jutalmat kapjanak. Gratulálunk nekik!

Azt gondolom, hogy a mi kis projektcsapatunk ez elmúlt három év alatt igen jó munkát végzett! Persze, ha hinni lehet annak a sok pozitív visszajelzésnek, amit a gyerekektől és tanáraiktól kaptunk.

Darvas Kata
CD-projektcsapat tag

Az erdőkkel, fákkal kapcsolatos oktatási projektünk már a vége felé jár, de sok örömöm volt benne. A novemberi projektnyitó módszertani börze megszervezésére kevés időnk volt, de nagyon színvonalas programot állítottunk össze. Kár, hogy a program iránt az érdeklődés akkor még elég csekély volt, pedig ismert és elismert környezeti nevelők tartottak előadásokat, műhelymunkát, kézműves foglalkozásokat. Aki eljött, jól érezte magát.

Pár nappal később (majd februárban még egyszer) a jelentkező iskoláknak egy-egy 5 órás képzést tartottunk, aminek a visszhangja nagyon jó volt. Biró Mariann, Halácsy Ági,

Kecskés Feri, Vásárhelyi Tamás és jómagam voltunk a program levezetői.

Az iskoláknak kiírt pályázat is sok izgalmat hozott, voltak problémák, észrevételek az internetes szavazással kapcsolatban, de az a fontos, hogy egy nagy cég – az IKEA – jóvoltából 25 iskola projektje részesült pénzügyi támogatásban. (A szavazás egyébként teljesen a kiírás szerint történt.)

Már csak 1 hét van a megvalósításból, az Egyesület folyamatosan figyelemmel kíséri, látogatja az iskolákat.

A projekt egy nagy kiállítással zárul a budapesti IKEA áruházban, ahol bemutathatják az iskolák a megvalósított programjaikat.

A projektben sokan dolgoztunk, mindenki más-más területen (elnézést, hogy nem sorolom fel mindenkinek a nevét). Jó volt együtt lenni, jó volt közösen gondolkodni, és úgy érzem, hogy hasznos és eredményes is ez a projektünk. Várom a folytatását.

Tóthné Timár-Geng Csilla

Még néhány hír a projektről...

Örömmel jelezzük, hogy (végre) elkészült a projekt honlapja, melyet a mkne.hu/otthonazerdoben cím alatt érhettek el. A tartalom folyamatosan változik, ahogyan érkeznek az újabb eseményekről szóló beszámolók.

Közben folynak a tárgyalások az IKEA-val a folytatásról. Remélem, hogy a következő Körben már a jövő évi feladatokról számolhatok be.

Halácsy Ágnes

Real World Learning Network Projekt

A 3 éves projekt február óta újabb szakaszába érkezett. A projekt ideje alatt elvégzendő munka tervezéséhez és megalapozásához egy pillanatfelvételt (alapállapot-jelentést) készítünk a tantermen kívüli tanítás/tanulás (*outdoor learning*) és az RWL („*valós környezeti tanulás*”) magyarországi helyzetéről.

Minden partnerország készít egy ilyen jelentést egy közösen kidolgozott kérdéssor alapján. A kérdéseket a januári partnertalálkozón beszéltük át, majd az itthoni szakértőkkel együtt véglegesítettük. A kérdéseket 4 csokorba kötöttük; ezek adják majd a munkacsoportok témáit:

1. A tanítási/tanulási folyamat sikerére és a tanárok diákok általi értékelésére (*assessment for learning*) vonatkozó minőségi kritériumok kialakítása
2. Terepi tudományok (*outdoor science*) és a fenntarthatóság
3. A tantermen kívüli tanítás/tanulás pedagógiai megközelítései
4. Az RWL és a karrierkompetenciák kialakítása

Az adatgyűjtés a témában hozzáférhető tanulmányokon és személyes beszélgetéseken alapul.

Az interjúalanyok a környezeti neveléssel foglalkozók széles rétegét képviselik: erdei

iskola szolgáltatók, alsós és felsős általános iskolai és gyakorlógimnáziumi tanárok, tanárképzésben tanító, oktatáskutatásban dolgozó szakemberek.

A partnerek alapállapot-jelentéseiből készül egy közös tanulmány, majd ezek alapján határozzuk meg az ősszel induló munkacsoportok feladatait.

Közben elindult a projekt logójának és honlapjának tervezése is. A honlapon, ha elkészül, egyéb projektinformációk mellett az alapállapot-tanulmányok is hozzáférhetőek lesznek.

Továbbra is várjuk az ötleteket a projekt nevének (Real World Learning) magyarítására.

A projekt része 3 ún. Európai RWL Szeminárium szervezése. A tervek szerint ezeken a 2-3 napos eseményeken 50–70 résztvevőre számítanak, a szakértők mellett „külsős” érdeklődőkre, szakértőkre, szervezetekre, akikkel eszmét cserélhetünk a témában. Az első szemináriumra 2013 januárjában, a csehországi Slunakov oktatóközpontban kerül sor. A költségek fedezésére pályázni lehet az EU forrásaira. A pályázat részleteit időben közzétesszük az MKNE honlapján.

Mondok Zsuzsanna

Programajánló

Hagyományos egyesületi kenu túra a soroksári Dunában

Találkozás: **június 2-án szombat** reggel 8 órakor a Boráros téri buszmegállóban (vagy kint a vízi telepen fél 9-kor), ha van rá igény.

Czabán Dani arra kér mindenkit, aki szeretne részt venni az evezésen, hogy **május 26-ig** (ez egy héttel az evezés előtt van) jelezze ezt e-mailben vagy telefonon:

eharsas@hotmail.com

Czabán Dániel: 06-20-247-3321

Erre azért van szükség, mert az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy az élet elsodorja a programokat, s a túravezető esetleg hiába várja az utasait.

„Mocorgó puli” tábor!

A tábor időpontja: 2012. július 2-től 6-ig (hétfőtől péntekig).

Helyszíne: Dévaványa - Réhely (Békés megye, Körös-Maros Nemzeti Park), oktatóközpont (természeti környezetben, Dévaványától 5 km-re).

Szállás: 3+3 ágyas, fürdőszobával ellátott szobákban.

Étkezés: reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna, vacsora.

Részvételi díj: 26 000 Ft/fő

(anyagköltség, szakmai programok, szállás, ágyneműhasználat, szolgáltatások, étkezések).

Utazás: egyénileg, vagy igény szerint Budapestről szervezeten, kísérelővel oda-vissza. (A táborban szükségünk lesz biciklire. Akinek problémát jelent elhozni a sajátját, annak a helyszínen tudunk bérelni pluszköltség fejében, ami kb. 1000 Ft/nap, rövidebb időre kb. 300 Ft/óra.)

Várjuk minden olyan 8–12 éves korú gyerek jelentkezését, aki szereti a természetet, biztonságosan közlekedik kerékpáron, szívesen megismerné a környék élőhelyeit, a pusztá élővilágát, és szereti a kalandokat!

Tervezett programok: ismerkedés a környék élővilágával (terepgyakorlatok), csillagászat, éjjeli túra, madármegfigyelések, madárgyűrés, kézműveskedés, Dévaványa értékeinek felfedezése, kerékpártúrák, lovas kocsikázás, vetítéssel egybekötött előadás, „boszorkánykonyha” (gyógynövények gyógyhatásai), közösségi játékok...

Minden egyéb részletről a jelentkezőket külön tájékoztatjuk.

Táborvezető: Saly Erika.

Segítőtársak: Victor András, fiatal pedagógushallgatók és más szakemberek.

Jelentkezés és további információ:

Saly Erika (e-mail: erika.saly@gmail.com).

Jelentkezési határidő: 2012. június 10.

(A jelentkezés sorrendjében tudunk fogadni max. 20 főt.)

A tábori díjat átutalással kérjük befizetni június 22-ig az alábbi számlaszámra:

17000019-11704959.

A megjegyzés rovatba kérjük feltüntetni a táborozó nevét, s azt, hogy „Mocorgó puli” tábor.

Zöld Zugoly negyedszer!!!

A nehéz gazdasági körülmények ellenére lesz 2012-ben is Művészetek Völgye! Igaz, hogy csak két faluban, Kapolcson és Taliándörögdön, de lesz!

Az időpontja: 2012. július 27. (péntek) és augusztus 5. (vasárnap) között!

Szeretettel meghívunk mindenkit látogatónak, és ha van valakinek önjáró foglalkozása, előadása, amivel szeretne csatlakozni a Zöld Zugoly programjához, akkor várjuk a jelentkezését június 10-ig!

Idén kicsit változtatunk a tíz nap témáinak a kínálatában. A gyerekes családokra

fókuszálunk, és interaktív közös mesélést, bábkészítéssel kezdődő mesejátékokat tervezünk.

Victor Andrást megkértük, hogy idén a népdalokról, a népdalok szimbolikájáról tartson előadást. Természetesen a növényfal ismét elkészül, és többször teszünk majd sétákat a faluból kiindulva. Andrásához ez alkalommal Sárdy Juli is csatlakozik majd, így megismerhetjük a környék növényvilágát, közeteit és keressük a kettő közötti kapcsolatot. Gyertek!

Darvas Kata (kata.darvas@gmail.com)

Batha Cili (barthacili@gmail.com)

Tagjaink írták

Újra eltelt egy esztendő,

és ismét meghívót kaptunk az MKNE éves közgyűlésére. Én igyekszem mindig megjelenni ezen az alkalmon, hiszen mint vidéki tagtárs, ilyenkor tudok találkozni a kedves ismerősökkel, akikkel az évek során megismerkedtem, és jó emberi kapcsolatot létesítettem. Pogácsát sütöttem, hogy a „Terülj, terülj asztalka” ezzel is gazdagabb legyen. Nagy kíváncsisággal szemlélem és kóstolom a mások által hozott finomságokat. Így volt ez most is. A lelket és gyomrot jóllakató beszélgetés és eszegetés után András furulyával invitált bennünket az ülésterembe, s megkezdődött az érdemi munka.

Kelen Gábor mint új ügyvezető megnyitotta a közgyűlést. Elhangzottak a 2011-es évről a beszámolók az Elnökség, a Felügyelő Bizottság és a Választmány részéről. Ilyenkor, a beszámolók tükrében látjuk összefoglalva, hogy milyen sokrétű és fontos munkát végez az egyesület, és kik azok az emberek, akik ezekben aktívan részt vesznek. Beszéltünk arról is, hogy a munkamegosztás nem egyenletes, s jó lenne, ha mások is részt vennének a projekteken – megoldandó feladat évek óta!

A beszámolók elfogadása után vidámabb rész következett. Az idén is kaptak Puli-díjat az arra érdemes, sokat dolgozó társak. Nagy tapssal köszöntöttük őket. Arról is esett szó, hogy jobb lenne-e a Puli-díjakat az OT-n átadni, hiszen ott sokkal többen vagyunk, s így rangosabb lenne az elismerés.

A 2012-es év is igen mozgalmasnak ígérkezik, sok projekt fut, és szeptemberben Országos Konferenciát tervezünk. Ennek keretében az Országos Találkozó (OT) is helyet kap. Ekkor ünnepeljük az MKNE 20 éves születésnapját.

Megtörtént a munkaterv és a költségvetési terv elfogadása is.

Sajnos nagyon elszaladt az idő, pedig érdekesnek ígérkező előadás következett Sárdy Julianna geológusnő közreműködésével. Ezt már nem tudtam végighallgatni, mert indult a vonatom vissza.

Akik tudtak maradni a végéig, azok nagyon eredményes napot tudhattak maguk mögött. Sok erőt és egészséget kívánok a 2012-es tervek megvalósításához.

Kroppné Nagy Piroska
(Püspökladány)

Versek, szépségek

Devecseri Gábor: Csak

Ha csak egy szőlőlevelet
sikerül megörökítened,

ha egyetlen sorod is odaérez
a feszes fürtszemek fényköréhez,

vagy ha csak vágyad támad a délutáni
tóra tekintve, hozzá szót is találni,

vagy ha a szépre nézve, hozzátenni
semmit sem áhítsz, csak belémerülni

mint lelked otthonába:
már nem éltél hiába.

Iszlai Zoltán: Zápor

Felhők, sötét ügyek. Félretaposott
sarkon, kopott lépcsőn rohanok.
Ki-kibillen, loccsan a zápor
az ég kökosarából.

Oldalbaönti az elhízott házat,
végigtapogatja a gumijárdákat.
Szivárvány tornyának vaskapuja,
arcom elé zuhanó tűzorgona:

Falnak támaszkodom, megállok,
lobbanásnyi ideig értem,
nyelvembe harapom a világot.

Hajnal Anna: Szerelmesek

Két külön világegyetem
bőrrel határolt végtelen
kikben külön folyók erek
külön párálnak gőzlenek
kikben két külön öntudat
jár külön-külön utakat
törékeny diplomáciák
vad áradást hidálnak át
kigyúlt mágneses pólusok
kék északfénye felragyog
s egymáshoz vonzott részletek
összefonódva fénylenek

Elfordulnak a pólusok
eloldódó mozdulatok
félöntudatlan fordulat
hagy el idegen partokat
kihúlt ragyogás hús sötét
védi a magány felszínét
külön-külön hűlő világ
viszi hunyó zsarátnokát
úrbn mely örzi távolát:
külön keringő két halált

Felelős kiadó: az Egyesület elnöke
Szerkesztő: Hársas Éva
Tördelés: Szekeres Tamás
Postacím: 1397 Bp., Pf. 530.
Honlap: mkne.hu

Iroda: 1113 Bp., Zsombolyai u. 6.
Tel/Fax: 321-4796
E-mail: mkne@mkne.hu
Fogadóórak: hétfő – péntek: 8-14h